



Homílie I.

Miron Keruľ-Kmec

Miron Keruľ-Kmec

HOMÍLIE

I.



2023

© *Miron Kerul'-Kmec*

Nihil obstat: o. Anton Mojžiš
Imprimatur udelené J.E. Msgr. Jánom Hirkom,
prešovským sídelným biskupom pod číslom 281/2000

Namiesto úvodu...

Istý starý misionár potreboval pomocníka. Poslali mu mladého učenca s doktorátom z teológie. Keď prišiel, musel prehovoriť. Starý misionár prekladal, lebo mladík ešte neovládal jazyk domorodcov.

V svojom prvom príhovore k jednoduchým, ale okúzľujúcim ľuďom, mladý muž siahol hlboko do svojich vedomostí a povedal: „Pravda je relatívna a absolútna. Evanjelium je pravda absolútna, ale jeho aplikácia je relatívna za daných okolností.“

Tu na chvíľu prerušil, aby starý misionár mohol preložiť. Na starom misionárovi sa objavil zvrátený výzor – taký oriešok. Potom sa vzchopil a povedal jednoducho: „Chce vám povedať, že je nesmierne šťastný, že môže byť s vami.“

Evanjelium je veľmi jednoduché.

Svätá a veľká nedeľa Paschy (Jn 1, 1-17)

AI Pred pár rokmi televízia uviedla dokumentárny film z konca 2. svetovej vojny. Vojenský reportér kamerou zachytil oslobodenie istého koncentračného tábora. Ťažko by bolo opísať radosť a dojatie úbohých väzňov, ktorí na svojich telách niesli známky veľkého utrpenia. Oslobodenie pre nich znamenalo nádej na dôstojný život, v ktorom už nebude týranie tela ani duše.

KE My dnes oslavujeme iné víťazstvo - slávne vzkriesenie Ježiša Krista. Toto víťazstvo nám dáva veľkú nádej na dôstojný život Božích detí, ktorý prekračuje prah smrti a vchádza do večnosti.

DI Skúsme sa podrobnejšie pozrieť, ako sa nás dotýka toto Kristovo víťazstvo.

Ak v srdci skutočne oslavujeme vzkriesenie, tak potom slávnostne vyznávame vieru, že Boh je Pánom života a smrti. Vyznávame, že chce život, ktorý stvoril, povzniesť k večnému životu.

Ak v srdci skutočne oslavujeme vzkriesenie, tak vyznávame, že Kristus tretieho dňa vstal z mŕtvych, zjavil sa mnohým ľuďom a žije novým životom.

Ak v srdci skutočne oslavujeme vzkriesenie, v sile Svätého Ducha vyznávame, že Ježiš, ktorý bol ukrižovaný, bol Svätým Duchom vzkriesený, tým istým Duchom je medzi nami prítomný a tým istým Duchom my Kristovi a v Krista veríme.

Ak v srdci skutočne oslavujeme vzkriesenie, tak sa snažíme o trvalý vzťah k Ježišovi, ktorý zomrel a vstal z mŕtvych. Je to vzťah viery, nádeje a lásky.

Ak v srdci skutočne oslavujeme vzkriesenie, potom sa vo svetle viery, v sile nádeje a v úprimnej láske premieňame podľa Ježišových slov a tak sa pripravujeme na vlastné vzkriesenie.

PAR Kristovo víťazstvo nám dáva nádej na dôstojný život Božích detí, ak v srdci skutočne oslavujeme vzkriesenie. Veľká noc sa dá totiž osláviť aj inak. Môže byť šťastná, môže byť veselá, môže byť plná hojnosti, ale pritom vôbec nemusíme pripustiť, aby sa nás Kristovo víťazstvo nejakým dotklo. V tom prípade sa môže stať, že navonok síce budeme oslavovať vzkriesenie, ale ďalej budeme žiť život nedôstojný Božích detí.

Pozrite sa. Šofér nákladného auta vozil drevo z lesa na železničnú stanicu. Bola poriadna zima. Bol úplne premrznutý a tak sa zastavil v krčme na horúci čaj. Bol to dobrý človek, kresťan. Každú nedeľu chodil do chrámu a keď mohol, tak aj vo všedný deň. Jeden z chlapov, ktorí vtedy sedeli v krčme mu povedal: „Mal by si ten kostol nechať a chodiť radšej častejšie tu medzi nás.“ Ten šofér mu na to povedal: „Lahni si, umri a oži a ja už nebudem chodiť do chrámu, ale medzi vás.“

Táto epizóдка nám odhaľuje, kto ako oslavuje vzkriesenie. Ten šofér i tí chlapi boli kresťania. Spoločne oslavovali vzkriesenie v chráme. Ale je zreteľné, kto ako prijal ponuku na dôstojný život Božieho dieťaťa, ktorú dáva Kristovo víťazstvo.

MY V spomínanom dokumentárnom filme bol aj iný záber. Vojaci spojeneckej armády eskortovali zajatých vojakov nemeckej armády. Dlhý rad zajatcov išiel cez mesto so zvesenými hlavami. Z chodníkov sa na nich pozeral hustý zástup ľudí. No nikto z týchto ľudí sa k nim nepridal. Nikto sa nerozhodol s nimi zdieľať nedôstojné postavenie zajatcov porazenej armády. Je to celkom prirodzené. Veľmi by sme sa čudovali tomu, kto by toto urobil.

Ak si teda uvedomujeme výhodu byť na strane toho, kto zvíťazil, potom nebude pre nás ťažké opustiť všetko, čo Kristus premohol a postaviť sa na jeho stranu, na stranu víťazstva tým, že sa budeme usilovať o dôstojný život podľa Božej vôle.

ADE Dnes oslavujeme Kristovo víťazstvo. Nebojoval pre seba, bojoval pre našu slobodu. Nuž usilujme sa, aby sme svojim životom nepohrdli jeho bojom a víťazstvom. Amen.

Pondelok svetlého týždňa (Jn 1, 18-28)

Svedectvo Jána Krstiteľa

AI Všetko máš svoje výhody i nevýhody. Zvyčajne sa usilujeme hľadať tie nevýhody, aby sme sa na ne dokázali pripraviť a prípadne sa im vyhnúť. Čo je však nevýhodou, ak pozeráme na tieto sviatočné dni?

Zdalo by sa, že tu nenachádzame žiadnu nevýhodu. Ale jedna tu predsa je. Nevýhodou sviatočných dní je, že sú sprevádzané mnohými zvykmi, ktoré svojim charakterom odvádzajú pozornosť od dôležitého posolstva, ktoré sa nám ponúka. Skúsme preto otvoriť si srdce, aby sme naplno prijali posolstvo týchto dní a tak zabránili rôznym zvykom oslabiť jeho pôsobenie v našej duši.

KE Veľkonočné posolstvo je: Kristus nás svojou smrťou a zmŕtvychvstaním oslobodil z moci hriechu a smrti.

DI Na toto posolstvo čakali ľudia dlhé storočia. Keď naši prarodičia stratili svojou neposlušnosťou raj, Boh im hneď sľubuje Vykupiteľa. Celá stáročia sa staral o ľudský rod. Poučoval ho, viedol, zachraňoval v nebezpečenstve. Nespočetnekrát prejavil svoje milosrdenstvo spupnému, tvrdohlavému a často i neveriacemu ľudu. Božie milosrdenstvo vyvrcholilo, keď poslal na zem svojho Syna Ježiša Krista.

Dnešné evanjelium zachytáva svedectvo sv. Jána Krstiteľa. Pre prísny život, ktorý viedol, ho považovali za prisľúbeného Mesiáša. On však vydal svedectvo o Kristovi i o jeho veľkosti.

Dobre vieme ako ďalej pokračovali dejiny spásy. Dnes Boží plán spásy zasahuje nás a pozýva nás, aby sme prijali ovocie Kristovho vzkriesenia.

PAR Ak by sme hľadali odpoveď dnešných ľudí na toto Božie pozvanie, našli by sme veľa odmietnutí. Dokonca i medzi kresťanmi by sme našli veľa váhavosti ani nie tak v prijatí tohto pozvania ako skôr v jeho uskutočnení.

Pekne to vystihuje scéna z filmu „Kráľ Krysa“, ktorý zobrazuje tvrdé a kruté pomery v dôstojníckom zajateckom tábore počas vojny v Ázii.

Peklo väzenia sa väzni snažia prežiť tým, že každý krčovite prilipne k niečomu, čo ho drží nad vodou a tak sa mu stáva zmyslom života.

Jeden napríklad žije tým, že ponižuje druhých. Iný zasa pestuje chorobnú predstavu, že má pri sebe ženu a deti. Iný podvádza a kšeftuje... Každý si vytvoril svoj vlastný štýl života v zajatí.

Po rokoch prišiel deň, keď sa k zajateckému taboru priblížia anglickí vojaci. Odzbrojújú japonských strážcov a kričia na zajatcov: „Kamaráti, je po všetkom! Ste slobodní, choďte domov!“ Po tejto správe očakávajú nadšenie a radosť. Nastáva však niečo neuveriteľné. Všetci vojaci sa trasú na celom tele, plní hrôzy.

Anglický vojak rozčúlene volá, čo je s nimi. Či nechápu, že sa to všetko skončilo, že sú slobodní? Ale pred sebou má obrovský dav šokovaných ľudí, neschopných sa pohnúť. Tu prichádza jeden zo zajatcov, hlavná postava filmu a hovorí: „Nečuduj sa im, dlho žili v zajatí a už nevedia žiť inak.“

Scéna filmu je pôsobivá i aktuálna. Vystihuje až veľmi dobre napätie medzi vzkrieseným Pánom a ľuďmi.¹

MY Už dvetisíc rokov Kristus volá na ľudí všetkých čias, všetkých národov: „Ste slobodní! Môžete ísť domov, cesta je voľná...“

V tomto spočíva poslanstvo týchto sviatočných dní. Ak túto správu prijmeme povrchno alebo ju vôbec neprijmeme, ak tieto sviatky budú pre nás len časom, kedy ožívajú pekné zvyky, potom sa budeme podobat' tým zajatcom, ktorí neboli schopní pochopiť, že sú slobodní. Aj my budeme žiť ďalej v neslobode, zviazaní mnohými ponižujúcimi praktikami hriechu, ale nie preto, že by hriech mal nad nami moc, ale preto, že si ho sami volíme tým, že zle pochopíme alebo odmietneme poslanstvo Kristovho vzkriesenia.

ADE Všetko má svoje výhody i nevýhody. Teraz, keď poznáme nevýhody sviatočných dní, skúsme ich prežívať tak, aby sme nepišli o výhody, ktoré nám tieto dni ponúkajú. Amen.

¹ František Dancák, Dal nám príklad, 10. dodatok, Kružlov 1982, s. 21

Utorok svetlého týždňa (Lk 24, 12-35)

Ježiš sa zjavuje emauzským učeníkom

AI Život človeka je plný stretnutí. Niektoré sú dôležité, iné celkom bežné a niektoré ani nevšímame. Ale každé stretnutie na nás určitým spôsobom vplýva. Niektoré nás potešia, iné zarmútia, niektoré nám vlejú optimizmus, iné zasa pesimizmus. To všetko vplýva na náš život a posúva ho tam či inam. Celkom prirodzene však túžime len po takých stretnutiach, ktoré náš život obohacujú.

KE Stretnutie s Kristom je tým najdôležitejším stretnutím v našom živote, pretože nielen nesmierne obohacuje pozemský život, ale dáva nádej aj na večný život.

DI Dnešné evanjelium nám zachytáva takéto stretnutie človeka s Kristom. Pozrime sa na tie najdôležitejšie okamžiky.

Do Emauz putujú dvaja učenici. Sú skleslí na duchu, bezradní. Kristus bol ukrižovaný a zomrel. Tým sa akoby rozptýlili ich nádeje. Stratili zmysel života.

Cestou sa k ním pripojil vzkriesený Kristus. Nepoznali ho. Ujíma sa ich a začne im vysvetľovať Písma. Hoci im srdce horelo, predsa ho ešte nespoznali. Až večer, keď s nimi sedel pri stole a lámal chlieb, sa im otvorili oči a spoznali ho.

Pozrite, aká zmena sa s nimi stala. Nebadať na nich ani stopu po smútku, skleslosti či bezradnosti. Rýchlo vstali a ponáhľali sa do Jeruzalema, aby apoštolom zvestovali, že videli Pána.

Stretnutie s Kristom oživilo ich nádej a vrátilo im zmysel života.

PAR Stretnutie s Kristom mení život človeka. Zmení aj náš život, ak budeme túžiť po tomto stretnutí.

Boh je vždy blízko nás. Čaká však kým neurobíme prvý krok. Rešpektuje našu slobodu, no aj tak nám pomáha k tomuto prvému kroku svojou milosťou.

Ako má vyzerat' ten prvý krok? Je celkom jednoduchý. Je potrebné dovoliť Ježišovi, aby nás oslovil skrze Božie slovo. Jednoducho si otvoriť Sväté písmo a počúvať, čo nám Kristus hovorí. Ak reakciou na tieto slová bude viera a ochota nasledovať ich, tak je to začiatok stretnutia s Kristom, ktoré sa završuje účasťou na Eucharistii v spoloč-

čerstve Cirkvi. Nebudeme Krista vidieť telesnými očami, nebudeme sa ho môcť dotýkať, ale budeme cítiť jeho blízkosť.

Je ešte jeden znak nášho stretnutia s Kristom: zmena života. Emauzskí učeníci po stretnutí s Kristom sa zmenili. To isté sa odohrá i v nás.

MY V stredoveku sa ľudia hádali o to, či sa zem točí okolo slnka alebo slnko okolo zeme. Tento zdĺhavý spor o hmotný stred sveta vyriešil nakoniec Galilei.

Dvadsiate storočie má podobnú hádku. Prieči sa o duchovný stredobod. Kto je stredobodom človeka a jeho počínania? Je to otázka veľmi dôležitá.²

Duchovným stredobodom človeka a jeho počínania je Boh.

ADE Nuž túžme po stretnutí s Kristom, usilujme sa o toto stretnutie spôsobom, ktorý nám ukázal v dnešnom evanjeliu, aby sa tak Boh stal stredobodom nášho života i konania. Amen.

² František Dancák, Dal nám príklad, 10. dodatok, Kružlov 1982, s. 8

Nedeľa Tomášova (Jn 20, 19-31)

AI Žijeme vo svete, preto nám nemôže uniknúť nástup nevery do mnohých oblastí konania človeka. Určite nás to zarmucuje. Ved' v sebe nosíme túžbu, aby celý svet poznal Krista, uveril v neho a miloval ho. Boh však od nás neočakáva len túto túžbu, ale chce, aby sme svedectvom svojho života vzbudili vo svete vieru.

KE K tejto úlohe je potrebné, aby sme sami boli plní viery. K tomu nás vedie i dnešné evanjelium.

DI Testy sú dnes v móde. Slúžia na odhalenie pravdy o veci alebo o človeku. Silným pokušením pre nás je ostať na povrchu. Testy však skúmajú hĺbku. IQ test napríklad odhaľuje našu skutočnú inteligenciu, nielen tú zdanlivú.

Skúsme teda nájsť test, ktorý by otestoval našu vieru, našu oddanosť Ježišovi.

Metódu testu nám objasní pohľad na apoštola Tomáša. Nebol medzi učeníkmi, keď sa im zjavil Kristus. Neveril im. Stanovil dokonca podmienky, za ktorých je ochotný uveriť: „...ak nevložím svoj prst do rán po klincoch a nevložím svoju ruku do jeho boku, neuverím.“

Kristus sa podrobil tomuto testu apoštola Tomáša. Ale hneď pripomenul, že nie je na mieste žiadať takýto test od Boha slovami: „Blahoslavení tí, čo nevideli a uverili.“

PAR Skúsme si, však predstaviť, že by medzi nás prišiel apoštol Tomáš. Spýtal by sa: „Kto ste?“ A my by sme odpovedali: „Sme Kristovi nasledovníci.“ A apoštol Tomáš by nás chcel hneď otestovať svojim testom: „Ukáž mi svoje ruky, prosím. Ukáž mi svoje nohy, prosím. Ukáž mi svoj bok, prosím. Je tam rana, je tam jazva, je tam otvor po klincoch alebo po kópií? Ak áno, potom ti uverím. Ak nie, neobstál si.“³

Zdá sa nám to absurdné a nemožné? Je však isté, že Tomášovia dneška na nás pozerajú a hľadajú na nás Kristove znaky, aby mohli uveriť.

Môžeme im ukázať ruky prebodnuté námahou konania skutkov lásky našim bližným?

³ podľa: Milan Bubák, Tomášov test, Katolícke noviny č. 15/1996

Môžeme im ukázať nohy prebodnuté kráčaním po ceste pravdy v každej situácii?

Môžeme im ukázať prebodnutý bok a srdce, čo spôsobila naša láska, aby sa vyliala na všetko a na všetkých?

Môžeme im ukázať rany, ktoré sme utížili, keď sme neochvejne stáli na obrane hodnôt, ktoré ako kresťania vyznávame? Môžeme ukázať znaky vernosti na svojom tele, na svojom charaktere, na svojej minulosti?

Ak nie, nemôžeme sa čudovať nevere svojho okolia, pretože k nej patríme. Ak áno, potom okolo nás bude rásť počet tých, ktorí uverili v Krista.

MY Mulah, mohamedánsky duchovný, sa raz prizeral, ako istá sestrička z rádu matky Terezy umývala malomocného, ktorý bol samá príšerne zapáchajúca rana. Mulah sa na ňu dlho pozeral, potom sa obrátil na „misionára lásky“, člena mužskej kongregácie matky Terezy a povedal: „Už dávno som si myslel, že Ježiš Kristus je prorokom. Ale až dnes som uveril, že Ježiš Kristus je Bohom, lebo je schopný naplniť onú sestričku takou láskou, že dokáže s dobrotou a jemnosťou vykonávať túto prácu.“⁴

ADE Skúsme sa teda na chvíľu stíšiť a prejsť týmto „Tomášovým testom“ svoju vieru a oddanosť Kristovi. Ak by sme azda neobstáli, nezúfajme, ale odhodlajme sa k takému životu, aby sme zajtra, pozajtra, v celej našej budúcnosti vždy obstáli. Nebude to vždy jednoduché a ľahké, ale vždy to bude sprevádzané rastom viery v našom okolí. Amen.

⁴ František Dancák, Dal nám príklad, 13. dodatok, Kružlov 1994, s. 66

Nedeľa Myronosičiek (Mk 15,42 - 16,8)

AI Pozemský život človeka končí smrťou. Je to neodškriepiteľný fakt. Zákon biologickej smrti je neúprosný. Nevyhnú sa mu ani tí najväčší a najslávnejší.

KE Nás však tento fakt neuvádza do zúfalstva, pretože vzkriesený Kristus nám dáva nádej večného života.

DI Štyria evanjelisti, ktorí nám zanechali správu o Ježišom pozemskom živote, nám svedčia aj o Ježišom zmŕtvychvstaní. O samotnom vzkriesení nerozpráva ani jeden evanjelista. Vzkrieseného však videli a svedčia o ňom. Každý z nich svojim spôsobom rozpráva o celom rade zjavení Vzkrieseného medzi ľuďmi. Táto udalosť vzkriesenia je základom dobrej zvesti, ktorú apoštoli zvestovali vždy znovu a znovu: Tento Ježiš, ktorého ste vy ukrižovali, vstal z mŕtvych!

PAR Táto dobrá zvesť potešila všetkých, ktorí uverili v Ježiša. No Ježišovi protivníci stratili hlavu. Vo svojej bezradnosti siahajú k podplácaniu. Vojaci musia falošne vypovedať. Za peniaze zrádzajú svoju vojenskú česť, klamú a opakujú, čo im prikázali.

Čo však zmôže človek proti Bohu? Ani falošné výpovede vojakov, ani nezmyselné úsilie Ježišových protivníkov nemohlo zabrániť, aby svet vstúpil do novej doby, doby vykúpeného ľudstva pod Kristovou vládou.

Diabol však nikdy neprestal bojovať proti rozširujúcemu sa Božiemu kráľovstvu na zemi. V každej dobe vzbudzoval nových protivníkov, ktorí za sebou strhli niekedy viac a niekedy menej ľudí. Tento boj je stále rafinovanejší. Taktika otvoreného boja ako zastrašovanie a prenasledovanie veriacich ustúpila novej forme. Ježišovi protivníci začali používať nové zbrane. Nenápadnou, ale agresívnou propagandou prekrúcajú obsah evanjelia, zaznávajú Desatoro a vystavujú na posmech tých, ktorí verne naplňujú Kristovo posolstvo. Táto taktika sa im vypláca. Vždy sa totiž zdá ľahšie žiť podľa tela než podľa Ducha.

Tento boj sa dotýka i nás. Aj z nás chce diabol vytrhnúť vieru v Boha a tak nádej na spásu. Musíme sa mu postaviť silní vo viere, ak chceme vytrvať. Preto sa často musíme zahĺbiť do stránok Kristovho evanjelia. Tam nájdeme pravdu o sebe, o svete i o Bohu. V Skutkoch apoštolov

nám svätopisec opisuje život prvých kresťanov a v listoch sv. Pavla zásady ich duchovného života. Predstavte si, akí to boli kresťania, keď im sv. Pavol mohol písať tak hlboké duchovné veci. Budeme azda povrchnější, než boli prví kresťania? Nie! To nám doba nepovoľuje: Nenariekajme, nebuďme malomyselní, ale vo všetkom sa dajme viesť Bohom! Len tak vytvoríme civilizáciu lásky, svet vykúpených Božích detí. Len tak premôžeme všetkých Božích nepriateľov.

MY Pozrite. V Španielsku nemilosrdne zúrila občianska vojna. Znesvätené chrámy, horiace dediny, zohavené mŕtvolý označovali cestu, po ktorej prešlo červené vojsko. Proti tomuto červenému vojsku bojovalo národné vojsko.

Keď raz jeden z oddielov národného vojska čistil dedinu od nepriateľov, pri múre našli ťažko raneného príslušníka červených, ktorému úlomok granátu roztrhol hrud'.

Ranený sklenenými očami pozeral na prichádzajúcu hliadku. Potom slabým pohybovom zdvihol ruku a vyjachtal: „Kňaza! Zavolajte mi kňaza!“

„Chod' do pekla, ty červená sviňa!“ zakliol jeden z národníarov. Ale jeho kamarát mal s ním súcit: „Pozriem sa, či nenájdem nejakého farára.“

A naozaj sa čoskoro vrátil s kňazom. Ten sa k ranenému súcitne sklónil.

„Chceš sa vyspovedať?“ opýtal sa ho.

„Áno, chcem sa vyspovedať... Vy ste tunajší farár?“

„Áno, som.“

„Bože môj!“ vykrikoval vojak.

Trvalo to dlho, kým kňaz odišiel od zomierajúceho. Vlasy mal celkom mokré od potu a tvár bledú ako stena, keď sa vrátil k čakajúcim vojakom.

„Bratia,“ povedal s námahou, „zaneste raneného do najbližšieho domu, aby nezomrel na ulici.“

Keď sa vojaci priblížili k ranenému, začuli ako im hovorí:

„Odpustil mi. Dal mi rozhrešenie.“

„Prečo by ti neodpustil? Veď je to jeho robota!“ povedal jeden z národníarov.

„Vy neviete, čo som urobil!“ stenal ranený. „Ja som sám zabil tridsaťdva kňazov, prebodol som ich, zastrelil, zaškrtil. V každej dedine som išiel najprv na faru. Aj tu som to tak urobil. Kňaza som nenašiel, ale jeho otca a dvoch bratov. Nechceli prezradiť kde je, tak som ich všetkých zastrelil. Chápete to? Tomu kňazovi, ktorý ma spovedal, som zabil otca a bratov... A on mi odpustil.“⁵

ADE Hľa, ako krásne jednájú tí, ktorí verne nasledujú vzkrieseného Pána. Konajme podobne aj my, aby naše svedectvo presvedčilo našich protivníkov o našej úprimnej a živej viere. To im možno pomôže tiež uveriť vo vzkrieseného Ježiša Krista, ktorý dáva nádej večného života. Amen.

⁵ Pierre Lefevre, Veľké pravdy v malých príbehoch, Lúč, Bratislava 1994, s. 102

Nedeľa Uzdravenia ochrnutého (Jn 5, 1-15)

Uzdravenie chorého pri betsadskom rybníku

AI Svet je plný najrozličnejších zvukov a slov. Stačí len skúsiť naladiť rádioprijímač, aby sme zistili, ako je éter preplnený najrozličnejšími zvukmi. Do týchto zvukov sa mieša aj Boží hlas. Prihovára sa nám dôverne a priateľsky. Škoda len, že sme skoro stále naladení na iné zvuky: na cveng zarobených peňazí, na štrnganie pohárikov,...

KE Je však dobré naladiť sa na Boží hlas a zveriť mu do rúk svoj život, lebo len tak v nás môže uzdraviť to, čo je zlé.

DI Málo ďakujeme Bohu za všetko, čo urobil dobré. Viac ho upozorňujeme na zlé veci. Akoby sme ho chceli urobiť zodpovedným za to, čo si človek sám zavinil porušovaním Božieho poriadku.

Dnešné evanjelium nám rozpráva o uzdravení ochrnutého, ktorý na svoju chorobu trpel tridsaťosem rokov. Kristus sa ho pýta: „Chceš ozdraviť?“ Chorý po tom túži, ale poukazuje na svoju nemohúcnosť. Kristus mu však povedal: „Vstaň, vezmi si lôžko a choď!“ A ten človek hneď ozdravel.

Táto evanjeliová správa nám naznačuje súvislosť choroby s hriechom. Keď Kristus našiel uzdraveného v chráme, povedal: „Hľa, ozdravel si, už nehreš, aby ťa nepostihlo niečo horšie.“ Tieto slová dokazujú, že v tomto prípade bola choroba následkom hriechu i keď je pravdepodobné, že „niečo horšie“ sa vzťahuje na večné tresty.

Zriecť sa hriechu, otvoriť sa pre Boží život, to je začiatok celkového uzdravenia ľudskej osobnosti.

PAR Ľudská bytosť môže žiť na jednej z troch úrovní. Prvá úroveň je živočíšna. Na tejto úrovni sa človek uspokojuje iba životom pre svoje telo, pre svoje zmysly a ich rozkoše. Ak sa na tejto úrovni používa rozum, tak len k nachádzaniu nových spôsobov, ako získať vzrušenie a zábavu pre živočíšnu prirodzenosť.

Druhá úroveň je o niečo vyššia. Človek žije dobrým, ale pohan-ským životom, pestuje prirodzené čnosti, ale bez veľkého nadšenia. Nechce však veriť, že existuje poznanie mimo dosahu jeho intelektu alebo sila presahujúca jeho vôľu.

Vysoko nad týmito úrovňami je tretia, božská. Tu je človek pozdvihnutý Božou milosťou do nadprirodzeného poriadku a stáva sa Božím dieťaťom.

Zaujímavé je, že ľudia, ktorí žijú na prvej alebo druhej úrovni, tvrdošijne odmietajú pochopiť; že existuje vyššia a dokonalejšia forma života. Žiaľ, je medzi nimi aj veľa kresťanov.⁶

MY V prvej kapitole knihy Genezis sa dozvedáme, že Boh stvoril človeka na svoj obraz (Gn 1, 26). V človeku teda Boh stvoril ľudstvo vo svojom celku ako niekoho, kto je jeho podobou. Potom ak ľudstvo chce byť tým, čím si ho praje mať Boh, nemá inú cestu než budovať svoj život tak, aby sa v ňom táto podobnosť odrážala.

To znamená opustiť na prvý pohľad pohodlný život na prvej alebo druhej úrovni, obrátiť sa a stať sa Božím dieťaťom, na ktorom je badať podobnosť s nebeským Otcom. Cestu a prostriedky poznáme. Ak ich prijmeme, sami na sebe pocítíme pomalé uzdravovanie našej osobnosti.

ADE Boli sme stvorení pre vyššie ciele, než za ktorými sa neraz slepo naháňame. Otvorme sa teda Božiemu životu, aby všetky naše trápenia a choroby, ktoré vzišli z našej neposlušnosti, boli uzdravené. Amen.

⁶ Fulton J. Sheen, Ph.D.,D.D., Pokoj v duši, Křesťanská akademie, Rím 1969, s. 260

Nedeľa Samaritánky (Jn 4, 5-42)

AI Nedávno televízia uviedla zaujímavý rozhovor s nejakým profesorom, ktorého meno som si nezapamätal. Rozhovor sa točil okolo vedeckého výskumu tzv. živej vody. Ide o názov pre vodu, na ktorú sa určitým spôsobom vplývalo elektrickým prúdom. Používanie takto upravenej vody veľmi priaznivo pôsobí na urýchlenie liečenia niektorých chorôb.

Zaiste tí, ktorí trpia chorobami, by uvítali takúto živú vodu, ktorá by im uľavila v ich trápení. Je však otázkou, kedy sa ovocie tohto výskumu dostane do praxe.

KE Dnešné evanjelium nám však dnes hovorí o inej živej vode. Je to voda večného života, čiže posväcujúca milosť, Boží dar.

DI Táto „živá voda“ k nám prúdi skrze sviatosť. Je to dar Božej lásky, ktorá nás robí účastnými na Božej prirodzenosti. Dalo by sa povedať, že nás robí živými pre večnosť.

Musíme však povedať, že táto „živá voda“ nám pomáha chápať tento svet z Božieho pohľadu. Preto sa neraz stáva, že kresťania sa stavajú k niektorým problémom, ktoré rieši svet, úplne odlišne než tí, ktorí sa riadia duchom tohto sveta. Táto odlišnosť nie je znamením staromódnosti či zaostalosti. Je to prejav Božej vôle skrze tých, ktorí ho milujú.

PAR Môžeme to vidieť na jednom z problémov dneška. Svet rieši otázku bolesti a utrpenia nevyliciteľne chorých ľudí alebo ľudí, ktorí trpia následkom vysokého veku. Pre svet, ktorý sa nenapája „živou vodou“, ale „mŕtvou vodou“, existuje len jediné východisko, ktoré sa nazýva eutanázia. Je to názov pre slobodné rozhodnutie vedome ukončiť svoj život. V mnohých krajinách prebieha boj o uzákonenie eutanázie. Podľa tohto zákona by lekár mohol na žiadosť pacienta určitým jemným spôsobom ukončiť jeho život. Z pohľadu zástancov eutanázie by to bol prejav milosrdenstva. My však vieme, že to nie je nič iné, len obyčajná vražda.

Zástancovia eutanázie však neraz argumentujú, že chorý a trpiaci sami prosia o pomoc v takejto forme. Výskum však dokázal, že z tých, ktorý v kríze bolesti si priali smrť, drvivá väčšina to odvolala, len čo bolesti poľavili.

Bolesť má svoj význam. Práve v bolesti sa zrodili mnohé obrátenia, práve v utrpení mnohé duše objavili Boha a tak aj zmysel života. Možnosť „sladkej smrti“ by znemožňovala možnosť takéhoto stretnutia s Bohom.

Tam, kde sa neprijíma „živá voda“, tam sa vytráca láska, nastupuje necitlivosť, rozpadá sa morálka a nehanebne sa pošliapávajú všetky základné práva človeka. Inak to ani nemôže byť, ak sa poprie Boh, jeho príkazy a slová. Potom je možné aj to, že trpiacemu sa neponúkne pomoc v podobe láskavej opatery a spolucítania, ale v podobe chladnej smrti, ktorá odstráni nepríjemnosti spojené s chorým človekom.

MY V televíznej diskusii na tému eutanázie, jeden z diskutujúcich, ktorý protestoval proti takému spôsobu riešenia bolesti a utrpenia, povedal tento prípad.

V nemocnici zomierala stará žena. Mala bolesti i azda strach pred smrťou. Čím viac sa jej stav zhoršoval, tým väčšiu opateru jej preukazovala rehoľná sestrička, ktorá pracovala na tom oddelení. Posledné hodiny jej života uplynuli tak, že držala za ruku sestričku, ktorá sa tichým hlasom modlila. Zaujímavé bolo, že žena sa pomaly ukludňovala. Stískala sestričke ruku, akoby z nej chcela načerpať silu. Keď sa jej na tvári rozhostil pokoj, netrvalo dlho a vydýchla naposledy. Čo sa odohralo v tých posledných hodinách života tejto ženy je pre nás tajomstvom, ale je isté, že postoj lásky a viery rehoľnej sestričky bol pre ňu blahodarnejší, než by bola chladná smrť osamote.

ADE Tam, kde sa neprijíma „živá voda“, tam rastie civilizácia smrti, kde nemá miesto bolesť alebo starobou zoslabnutý človek alebo nechcené dieťa či človek s nejakou mentálnou poruchou. My však vieme, že každý človek je rovnako dôležitý, pretože je Božím dieťaťom. Preto výdatne čerpajme zo „živej vody“, ktorú nám Boh ponúka, aby sme zastavili rast tejto neľudskej a bezcitnej civilizácie smrti a budovali civilizáciu lásky. Amen.

Nedeľa Uzdravenia slepého (Jn 9, 1-38)

AI Jeden mladý muž sa vrátil z dovolenky. Strávil ju v Ríme. Priateľ mu hovorí: „Ja ti ale závidím. Bol som už síce v Ríme, ale ešte raz ba som sa tam chcel pozrieť. Však len cestou človek vidí toľko prírodných krás... Všimol si si tu nádhernú prírodu cestou?“ Mladý muž však odpovedal: „Nuž, cestovali sme v noci... bola tma... nič som nevidel.“

Obidvaja išli tou istou cestou, jeden mohol obdivovať prírodu, druhý nie, pretože chýbalo svetlo. Ak niečo nevidím, nemôžem to ani obdivovať. Zrak potrebuje svetlo, aby mohol vnímať okolitú krásu.

Dnešné evanjelium rozpráva o zázraku. Ježiš Kristus uzdravuje slepého. Dáva mu schopnosť vnímať prirodzené svetlo. Takto zároveň dokázal, že má moc dávať ľuďom i nadprirodzené svetlo Božej pravdy.

KE Nebojme sa teda prosieť, aby nás Kristus obdaroval týmto svetlom Božej pravdy.

DI Že je to veľmi dôležité, o tom nás presvedča dnešné evanjelium. Uzdravený slepec narazil na iných slepcov, ktorých slepota bola oveľa horšia než jeho. Boli to farizeji, ale aj rodičia uzdraveného slepca.

Farizeji, zákonníci a saduceji, príslušníci veľrady boli v Ježišovej dobe zdanlivo osvieteními mužmi vo svojom úrade. Mali síce veľa znalostí o Božom zákone, ale nemali oddanú vieru v Boha a hľadali iba vlastnú slávu a zisk. Mnohí nemali ani vieru vo vzkriesenie a večný život. Spasiteľ ich neraz kritizoval vo svojich slovách.

Rodičia boli veľmi vystrašení. Nechceli mať s celou záležitosťou nič spoločné. Veď veľrada exkomunikovala každého, kto vyznával Krista ako Mesiáša.

Takto vedúca vrstva vo vyvolenom národe zradila svoju úlohu byť duchovnými vodcami národa. Kristus o nich dobre povedal, že sú slepí a vodcovia slepých (pozri Mt 15,14).

PAR I dnes sa môžeme stretnúť s mnohými duchovne slepými, ktorí si osobujú právo byť duchovnými vodcami. Stačí len vnímavo sledovať dianie v Cirkvi. Povstávajú mnohí, ktorí sa rozčulujú, že Cirkev nedovoľuje prístup žien ku kňazskej vysviacke, ďalší vyčítajú Cirkvi